

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XXII., číslo 19

12. 10. 2025 / neprodejné

Z OBSAHU Bůh mě zná jménem: kardinál Newman a jeho poselství pro dnešek
Ó Zdroji Pravdy, Dobra, všech krás
„Změnit všechny světy“ – kritická teorie z pohledu křesťana

05

10

13

Foto: Jiri Vopalensky / Člověk a Víra

Nebeský Král a jeho Královna

„Na nebe ji vzal... v nebi ji korunoval,“ modlíme se v růženci. Jako míváme vedle sebe obraz Srdce Ježíšova a Srdce Panny Marie, tak si můžeme představit vedle sebe nebeského Krále a nebeskou královnu.

Ne, nejsou to dvě rovnocenné autority. Už kdysi jsem se pokusil vysvětlit, že říkáme-li někdy „sladké srdce Panny Marie budiž naší spásou“, nemyslíme tím, že by srdce Matky Boží bylo přímo zdrojem milosti nebo zdrojem věčné spásy: že v latině to zvolání zní *esto salvatio nostra*, tedy buď naším uzdravením – volně domyšleno: napomoz nám být schopnými dojít ke Kristu. *Per Mariam ad Jesum*, jak bylo heslo českobudějovického biskupa Josefa Hloucha.

Bez královny nebo první dámy to dost

dobře nejde ani v říších pozemských.

Královna není totéž co král, ale přece má v sobě cosi, co stojí mimo řádnou královu nebo prezidentovu jurisdikci. Plášť královny, pokud zakryje zločince, mu zaručuje omilostnění. Kdysi jako mladý jsem se na Svaté Hoře pohoršoval nad líbáním pláštíku milostné sošky. Ale ono jde vlastně o symbolické gesto toho „pod ochranu tvou se utíkáme“, utíkáme se my hříšníci a viníci. Musíme proto důrazně odmítnout obavy, že snad úcta Panny Marie zastíňuje úctu k jejímu Synu. Jestliže Kristus kraluje svou mocí a milostí, Maria vládne svou oddaností a prostřednictvím. Kristus je Bůh, Maria navzdory výsadám pouze člověk. Pokud na toto nezapomínáme, potom můžeme se sv. Bernardem konstatovat, „nikdy

dost o Panně Marii“, protože ona inspiruje naši zbožnost, opravdovost života, naši oddanost Božímu a jejímu Synu.

Podle toho se i koneckonců poznají pravá zjevení od nepravých. Panna Maria nikdy nejde proti Kristu, a proto nejde a nemůže jít proti právoplatné autoritě Církve. Panna Maria nikdy nepřinese co do obsahu nějaké zbrusu nové poselství, které tu jaksí ještě nebylo, protože autentické Boží zjevení skončilo smrtí posledního apoštola.

Pěstujme tedy v sobě pravou zdravou úctu k Matce Boží: „Nebylo slýcháno, aby opustila toho, kdo ji o pomoc vzýval.“

P. Mgr. Jan Gerndt
emeritní farář Římskokatolické farnosti
Praha-Zbraslav

V Nizozemsku provedli za jediný rok eutanazii bez souhlasu 517 lidem

Nizozemsko má od počátku platnosti zákona o eutanazii problém s eutanazií bez žádosti (LAWER) a s nedostatečným vykazováním eutanazie.

Každých pět let si nizozemská vláda ob-
jednává studii, která má stanovit počet
úmrtí v důsledku lékařských rozhodnutí
na konci života. Výzkum provádějí vý-
zkumníci, kteří rozesílají lékařům do-
tazníky, aby zjistili, jak náhodně vybraný
člověk v daném roce zemřel. Otázky se
snaží zjistit počet úmrtí ze všech mož-
ných příčin, včetně eutanazie, asistované
sebevraždy a ukončení života bez výslov-
né žádosti. Lékař může odpovídat ano-
nymně, data tedy odhalují skutečný počet
asistovaných úmrtí v daném roce. Studie
z roku 2021 zjistila, že došlo k 9799 asis-
tovaným úmrtím, z toho 9038 případů
eutanazie, 245 případů asistované sebe-
vraždy a 517 případů ukončení života
bez výslovné žádosti (LAWER).

Úmyslné ukončení života člověka bez výslovné žádosti

LAWER znamená úmyslné ukonče-
ní života člověka bez výslovné žádosti.
Autor uvádí, že eutanazii a asistovanou
sebevraždu odmítá, ale připouští, že za-
bití člověka bez žádosti nebo souhlasu je
v téměř všech jurisdikcích trestným či-
nem vraždy, i když je někdy tolerováno.
Studie z roku 2021 uvádí, že v Nizozem-
sku došlo k 517 úmrtím typu LAWER,
což představuje přibližně 0,3 % všech
úmrtí. Důležité je, že mezi těmito přípa-
dy bylo 6 novorozenců – tedy infantici-
da – kteří byli usmrceni na základě tzv.
„Groningenského protokolu“. V Nizo-
zemsku lze novorozencům s postižením
aplikovat smrtící látky, pokud se rodič
a lékař shodnou, že vyhlídky dítěte jsou
špatné, nebo je stav dítěte považován za
„neslučitelné se životem“. Jak bylo uvede-
no, nizozemská vláda si nechává vypra-
covat tuto studii každých pět let. Studie
z roku 2015 byla publikována v *New En-
gland Journal of Medicine* pod názvem
*End-of-Life Decisions in the Netherlands
over 25 years*. Výzkumníci zde porovnali
výsledky s předchozími zjištěními.

Data z roku 2015 ukázala 7254 asis-

tovaných úmrtí: z toho 6672 eutanazií,
150 asistovaných sebevražd a 431 případů
ukončení života bez žádosti. Číslo 517 pří-
padů LAWER v roce 2021 a 431 případů
LAWER v roce 2015 představují podob-
ný podíl všech úmrtí v Nizozemsku, což
znamená, že lékaři v této zemi i nadále za-
bíjejí lidi bez jejich výslovné žádosti nebo
souhlasu přibližně stejným tempem. Děje
se totéž i v jiných zemích, například v Ka-
nadě? Odpověď je: Pravděpodobně ano.
Ale na rozdíl od Nizozemska a Belgie jiné
země neprovádějí studie s cílenými otáz-
kami, které by tuto skutečnost odhalily.

Problém s nedostatečným vykazováním eutanazie v Nizozemsku

Oficiální nizozemská zpráva o eutana-
zii z roku 2021 uvádí, že počet ohláše-
ných případů eutanazie byl 7666. Z toho
206 případů bylo u pacientů s raným sta-
diem demence, šest u pacientů s pokro-
čilou demencí a 115 případů u lidí s „těž-
kým“ duševním onemocněním. Vládní
studie z roku 2021 však zjistila 9799 asis-
tovaných úmrtí. To znamená, že rozdíl
mezi oběma zdroji činí 2133 případů –
tedy přibližně 22 % všech asistovaných
úmrtí v roce 2021 nebylo oficiálně nahlá-
šeno. Byl problém s nedostatečným vyka-
zováním eutanazie v Nizozemsku trvalý?
Studie z roku 2015 ukázala 7254 asisto-
vaných úmrtí. Oficiální zpráva z téhož
roku uváděla pouze 5561. Rozdíl činil
1693 případů – přibližně 23 % nebylo
nahlášeno. Z porovnání dřívějších studií
vyplývá, že více než 20 % všech asistova-
ných úmrtí je v Nizozemsku systematic-
ky nehlášeno.

Je podobná situace také v Kanadě?

Kanada legalizovala eutanazii (MAiD)
v roce 2016. Kanadská vláda si však ne-
objednala žádnou srovnatelnou studii,
která by ukázala, zda dochází ke zneu-
žívání zákona. Data z Québecu nazna-

čují, že k nedostatečnému vykazování
skutečně dochází. Amy Hasbrouck,
bývalá předsedkyně Euthanasia Pre-
vention Coalition a vedoucí organizace
Toujours–Vivant (Not Dead Yet), ana-
lyzovala zprávu o eutanazii v Québecu
za rok 2021/2022 a zjistila nesrovnalost
u 289 případů. Komise uvedla 3663 úmr-
tí nahlášených lékaři, zatímco čísla vy-
kázaná zařízeními (3629) a Collège des
Médecins du Québec (323) činila do-
hromady 3952 – rozdíl činí 289 případů.
Hasbrouck na základě toho upozornila
na pravděpodobně 7 % podhlášení. Po-
dobná situace se může týkat celé Kanady,
ale dokud vláda nezažádá komplexní studii
jako v Nizozemsku, nelze realitu zjistit.

Spojené státy a asistovaná sebevražda

Existují důkazy, že i v amerických státech,
kde byla asistovaná sebevražda legalizo-
vána, dochází k nedostatečnému vyka-
zování. Například zpráva o asistované
sebevraždě v Oregonu za rok 2024 uvádí
376 nahlášených úmrtí. Ve skutečnosti
jich pravděpodobně bylo téměř 400, pro-
tože část zpráv se každoročně doručuje se
zpožděním. Podle zprávy z roku 2024 byl
u 178 případů „neznámý stav požití“. To
znamená, že tito lidé byli schváleni k asis-
tované sebevraždě, dostali smrtící látky,
ale Oregon Health Authority neví, zda
jimi skutečně zemřeli. Protože neexistuje
dohled a nebyl proveden žádný výzkum,
nelze s jistotou tvrdit, že dochází k nena-
hlášeným případům asistované sebevraž-
dy – ale je to pravděpodobné.

Závěry

Studie z Nizozemska za rok 2021 ukazuje,
že případy eutanazie bez souhlasu i nedo-
statečně hlášené případy pokračují. Autor
už v roce 2013 publikoval knihu s názvem
*Exposing Vulnerable People to Euthanasia
and Assisted Suicide*, která zkoumala data
z nizozemských a belgických studií. Je-
jím cílem bylo varovat svět, že legalizace

eutanazie neeliminuje lékařské zabíjení, ale naopak je normalizuje a zvyšuje jeho četnost. Kniha dospěla k závěru, že pokud k asistovanému úmrtí dojde „mimo rámec zákona“, bývá jen zřídka nahlášeno. Je pravděpodobné, že pokud by se výzkumníci detailněji podívali na 517 případů LAWER v roce 2021, zjistili by, že většina z nich nebyla vůbec vykázána. V knize také stojí, že většina LAWER případů LAWER probíhala v nemocnici na pacientech neschopných dát souhlas. Pro rok 2021 takové rozdělení dat nemáme, ale starší studie jasně ukazovaly tuto skutečnost. Zajímavé je, že na rozdíl od předchozích studií nebyla tentokrát zveřejněna podrobná analýza dat, což je

důvod, proč autor o tom píše v roce 2025. Studie z roku 2021 dokazuje, že případy eutanazie bez žádosti či souhlasu se v Nizozemsku stále dějí a že více než 20% všech případů eutanazie není nahlášeno. Tato data by měla vést k otázce, zda k podobnému jevu nedochází i v Kanadě či jiných zemích a kolik nenahlášených případů eutanazie tam ve skutečnosti je. Je třeba, aby nezávislí výzkumníci zadali studie, které na tyto otázky odpoví. Legalizace eutanazie a asistované sebevraždy tedy neeliminuje jev lékařského zabíjení. Naopak se zdá, že normalizace eutanazie takové činy legitimizuje.

LifeNews.com

Potrat byl i v roce 2024 celosvětově hlavní příčinou úmrtí. Více než rakovina, HIV, dopravní nehody a sebevraždy dohromady

Celkový počet úmrtí v důsledku potratů činil 45,1 milionu nenarozených dětí.

Potrat představoval v roce 2024 něco přes 42% všech lidských úmrtí na světě. Počet 45,1 milionu nenarozených dětí převyšoval celkový počet vojenských a civilních obětí první světové války v letech 1914–1918. „Toto je celosvětová válka proti nenarozeným,“ uvedla organizace SPUC [Society for the Protection of Unborn Children, Společnost na ochranu nenarozených dětí, pozn. red.]. „Žádný památník nemůže dosvědčit brutalitu potratů ani skutečnou ztrátu nevinnosti, která se děje každý den, každou minutu, každou vteřinu.“

Podle údajů shromážděných portálem *Worldometer* počet potratů v roce 2024 rychle převýšil úmrtí na přenosné nemoci (12,9 milionu), rakovinu (8,2 milionu) a komplikace spojené s kouřením (5 milionů), zatímco při dopravních nehodách zemřelo 1,35 milionu lidí. Údaje o potratech byly čerpány ze Světové zdravotnické organizace (WHO).

Nejnovější statistiky pro Spojené království ukazují, že v Anglii a Walesu došlo v roce 2022 k více než čtvrt milionu potratů. Od přijetí Zákona o potratu z roku 1967 bylo ve Spojeném království potratem zabito více než deset milionů

nenarozených dětí.

Komentář SPUC

Mluvčí SPUC uvedl: „Potrat kráčí ruku v ruce se soustavnou brutalizací společnosti po celém světě. Život je stále více ohrožen a považován za bezcenný, především proto, že potrat zachází s nenarozenými dětmi jako s nehodnými života, jako s obtíží místo požehnání. Je důležité, abychom se nepřestávali dívat za tyto statistiky a vnímali každou smrt nenarozeného dítěte jako smrt drahocenné lidské bytosti, připravené o své právo na život. Ačkoliv zůstávají beze jmen, oplakáváme je i budoucnost, která jim byla odepřena. Tragédií je, že miliony nenarozených dětí jsou nadále považovány za „problém“, nikoli za řešení. Tento žalostný, ve své podstatě život popírající světonázor se rozšířil po celém světě, nakazil instituce i lidry a živí se strachem matek. Pokud chceme učinit svět lepším místem, pak prvním a nejopravdovějším místem, kde začít, je počátek samotný – v lůně – jedno dítě za druhým. Toto znamená být pro-life v roce 2025. Začneme.“

SPUC

SLOVO KNĚZE

„Pamatujte, pro zbabělce žádný ráj neexistuje,“ jsou slova, která pronesl Juan de Austria v den bitvy u Lepanta. A jak víme z moudrých knih, vojáci a námořníci Svaté ligy si tato jeho slova vzali k srdci a jako zbabělci se nechovali, i když Osmané byli v přesile. Svátek Panny Marie Růžencové nám ale také připomíná, že samotná statečnost ne vždy postačuje. Pro jakoukoli armádu je výhodou podpora z týlu, a pokud je tato podpora vpravdě nebeská, není nad ni. S takovou podporou se dá zvítězit i nad početní převahou. O tom se přesvědčili nejen bojovníci u Lepanta, ale též obránci Vídně a mnozí jiní. V neposlední řadě ve 20. století opět v Rakousku, když se díky usilovné a vytrvalé modlitbě růžence mohli po několika letech rozloučit se sovětskou armádou bez jediného výstřelu. Ano, z růžence se nedá střílet, ale přesto je tento „kulomet na Dábla“ (a nejen na něj) velice účinnou zbraní. S její pomocí se dá zvítězit nad čímkoli, jen člověk nesmí být zbabělec, který podlehně lenosti či neochotě se modlit a nesmí se bát tuto zbraň použít.

Jestliže modlitba věřících pomohla porazit osmanská vojska (několikrát), vyhnat vítězná a následně okupační vojska, jak je možné, že vedeme stále (dnes tedy spíše na bitevním poli myšlenek a diskusí) boj proti potratům, eutanazii, surrogátnímu mateřství (= obchod s dětmi) a mnoha jiným morálním zvrhlostem, z nichž jsou některé klasifikovány jako hříchy do nebe volající? Nemyslím si totiž, že je zbabělé přiznat si, že proti nám stojí silnější nepřítel, na kterého prostě bez pomoci Boží, P. Marie a všech svatých nestačíme a modlitba růžence je zbraní osvědčenou. Možná že jakousi univerzální odpovědí na otřepanou otázku: „Za co?“ by klidně mohlo být: „To je za to, že se nemodlíte!“

Evermod Jan Sládek

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem.
administrátor farnosti Zruč nad Sázavou

BŮH SE ZASTANE SVÝCH VYVOLENÝCH, KTERÍ K NĚMU VOLAJÍ

19. říjen 2025 – 29. neděle v mezidobí – Lk 18,1–8

Jan Zlatoústý

Ten, který tě vykoupil, ti ukázal, co od tebe chce. Nechce, abys v modlitbách ochaboval; chce, abys při prosbách rozjímal o jeho dobrodiních; chce, abys svou prosbou přijal to, co nám jeho dobrota touží dát. Tomu, kdo se modlí, nikdy neodmítá dobrodiní, ale svou laskavou věrností ho povzbuzuje, aby neustával. S radostí přijímej Pánova povzbuzení: měj chtít to, co přikazuje, a nechtěj to, co sám Pán zakazuje. Uvědom si, jaké radosti se ti dostalo: v modlitbě rozmlouvat s Bohem a žádat, oč potřebuješ; vždyť i když mlčíš slovy, on odpovídá dobrodiními. Nepohrdá tvou prosbou, není mu proti mysli – jen tehdy, když mluví tvé mocné mlčení.

Béda Ctihodný

Je třeba říci, že vytrvale se modlí ten, kdo nepřestává prosit v čase kanonických hodin; a vůbec všechno, co spravedlivý koná a co říká Bohu, je třeba pokládat za modlitbu.

Až se všemohoucí Stvořitel zjeví v podobě Syna člověka, bude vyvolených tak málo, že bude třeba urychlit zkázu světa ne pro volání věřících, nýbrž pro tupost ostatních. Ač to Pán říká jakoby s pochybností, nepochybuje, nýbrž tvrdí. I my někdy o věcech, které máme za jisté, napomínavě pronášíme pochybovačné slovo – jako když se sluhovi řekne: „Podívej se, snad nejsem tvůj pán?“

Teofylakt

Všimni si, že nestydatost vůči lidem je znakem těžkého zla: kolik je těch, kdo se sice nebojí Boha, ale přece je zdržuje ostych před lidmi, a proto méně hřeší. Když však někdo zůstane nestydatý i vůči lidem, tehdy se hromadí neřesti.

Jako by říkal: jestliže vytrvalost obměkčila soudce prosáklého všemožnými nepravostmi, oč více si modlitbou naklo-

Lorenzo Lotto: Sv. Lucie před soudcem (1532)

níme Boha, Otce milosrdenství, aby se o nás postaral? Proto následuje: „Pravím vám: rychle jim zjedná právo.“ Někteří se pokoušeli v tomto podobenství sledovat jemnější odstíny: vdovou prý je každá duše, která zavrhne předchozího „muže“, totiž ďábla, postaví se proti němu a přilne k Bohu, spravedlivému soudci – který se „nebojí Boha“, protože sám je Bůh, ani se „nestydí před lidmi“, protože u Boha není přijímání osob. Nad touto vdovou, totiž prosící duší, se tedy Bůh – obměkčen její blízkostí – ustavičně slitovává proti ďáblu.

Augustin

U nespravedlivého soudce rozhodla vytrvalost prosebnice natolik, že dosáhla splnění své touhy; proto následuje: „I řekl si: Ačkoli se Boha nebojím a lidí se nestydím, přece té vdově zjedná právo, protože mě tak obtěžuje, aby nakonec nepřišla a neudeřila mě do tváře.“ Tím spíše mají mít jistotu ti, kdo vytrvale prosí Boha, zdroj spravedlnosti a milosrden-

ství. Proto Pán dodává: „Slyšte, co říká ten nespravedlivý soudce! A Bůh by se nezastal svých vyvolených, kteří k němu volají ve dne v noci, a nechal by je dlouho čekat?“

Pán mluví o dokonalé víře. Tu je však těžké na zemi nalézt. Hle, Boží církev je plná: kdo by do ní vstupoval, kdyby nebylo žádné víry? A kdo by přenášel hory, kdyby víra byla plná?

Pán to dodává, aby ukázal, že ochabne-li víra, hyne i modlitba. Věřme tedy, abychom se modlili, a modleme se, aby neochabla sama víra. Z víry prýští modlitba – a vyprošená modlitba upevňuje pevnost víry.

Tomáš

Na závěr učení, že při dovršení věků je třeba proti tehdejším nebezpečnostem používat modlitbu, Pán dodává: „Ale nalezne Syn člověka na zemi víru, až přijde?“

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk

BŮH MĚ ZNÁ JMÉNEM: KARDINÁL NEWMAN A JEHO POSELSTVÍ PRO DNEŠEK

John Henry Newman (1801–1890) vyrůstal v anglikánské rodině a stal se uznávaným oxfordským kazatelem a vůdčí osobností Oxfordského hnutí, které usilovalo o návrat k pramenům víry prvotní církve.

Studium církevních Otců jej postupně přivedlo k přesvědčení, že plnost pravdy je v katolické církvi. Roku 1845, po odvolání dřívějšího odmítání katolicismu, vstoupil do církve a o dva roky později byl vysvěcen na kněze. V Anglii založil první oratoře sv. Filipa Neri, působil i jako rektor katolické univerzity v Dublinu a svou teologickou činností významně ovlivnil myšlení církve 19. století. Zdůrazňoval, že víru hájí nejen hierarchie, ale i laici.

Byl mužem hluboké modlitby a oddaným ctitelem Panny Marie. Jeho heslo *Cor ad cor loquitur* (Srdce promlouvá k srdci) vystihovalo jeho duchovní život – důvěru, pokoru a odevzdanost Bohu. Jako kardinál (od 1879) se zařadil mezi nejvýznamnější teology své doby a jeho myšlenky předznamenaly důrazy druhého vatikánského koncilu. Zemřel v Birminghamu roku 1890. Po uznání zázraků byl blahorečen papežem Benediktem XVI. v roce 2010 a svatořečen papežem Františkem 13. října 2019. Jeho památka se slaví 9. října, v den jeho přijetí do katolické církve. Bude prohlášen za učitele církve. Rozhodl o tom papež Lev XIV. v létě roku 2025.

Rozhodli jsme se, že vás, milí čtenáři, nějaký čas budeme zaměstnávat jeho myšlenkami a náměty k rozjímání, které jsou shromážděny v Newmanově knize Bůh a já¹.

Bůh a já: osobní povolání podle kardinála Newmana

Bůh byl sám v sobě dokonalý a blažený – a přece ráčil Bůh stvořit svět ke svému oslavení. Jest všemohoucí a byl by

John Everett Millais: John Newman (1881)

mohl učiniti sám všechny věci, ale jeho vůlí bylo, aby jeho plány byly uvedeny ve skutek skrze bytosti, které stvořil. Naším cílem jest jeho oslava, naplnění jeho úradků. Jsem proto stvořen, abych byl i činil to, co určil jen mně; v úmyslech a na světě Božím mám místo, kterého nezaujímá nikdo. Ať jsem chud, či bohat, vážený, nebo pohrdaný u lidí, Bůh mne zná a volá mne mým jménem. Stvořil mne, abych Mu prokázal zcela zvláštní, určitou službu; svěřil mi to i ono dílo, jehož nesvěřil nikomu jinému. Mám své vlastní poslání; snad ho zde na zemi nechápu a nepoznávám, ale na věčnosti, v jiném životě bude mně odhaleno. Po-

třebuje mne nějak k vykonávání svých plánů právě tak, jako každý z archandělů má své místo ve světovém plánu; proto nesmím chybiti, jinak povolá někoho jiného; může vzbuditi syny Abrahamovy i z kamene. Mám tedy účast a podíl na velkém díle Božím; jsem jedním kroužkem v řetězu, jednou nitkou v poutu spojujícím lidi vespolek. Bůh mne nestvořil nadarmo: splním svůj úkol, seč jen jsem. Budu andělem pokoje a míru, hlasatelem pravdy v kruhu svého působení, třebaže toho nezamýšlím – jen zachovám-li jeho přikázání a budu-li Mu sloužiti ve shodě se svým posláním. Proto budu Mu zcela důvěřovati, ať se stane se mnou cokoliv,

1 JOHN HENRY KARDINAL NEWMAN. *Bůh a já*. 1930.

ať mne vede má dráha kamkoliv: nikdy nedopustím, abych byl živ marně!
(...)

Tajemství všech tajemství: Kardinál Newman o lásce Božího Syna k člověku

Který lidský duch dovede si učiniti obraz o lásce, kterou lne věčný Otec ke svému jednoroznému Synu! Jest to láska věčná a nekonečná; je tak veliká, že theologové dávají jméno této lásky Duchu svátému, aby vyjádřili její nekonečnost a dokonalost. Uvažuj tedy, duše má, o tomto hrozném tajemství, hluboce se mu klanějíc. Neboť jak miluje Otec svého Syna, tak miluje Syn tebe, náležíš-li k jeho vyvolaným. Řeklť výslovně: „Jako miloval Otec mne, tak já miluji vás; zůstaňte tedy v lásce mé!“ Kteréže tajemství v celém okruhu zjevených pravd je větší než toto? Láska, kterou miluje Syn tebe, bytost stvořenou, jest podobna lásce Otce k jeho Synu ne-

stvořenému. Jak podivuhodné to tajemství! Ty jedině vysvětluješ věc nepochopitelnou, že vzal na se mé tělo a za mne zemřel! Ono tajemství plyne z tajemství tohoto, ale také se z něho teprve dokonává. Kdyby mne byl nemiloval láskou nevýslovnou, nebyl by za mne trpěl. Nyní chápu, proč se za mne vydal na smrt: miluje mne tak, jako Otec miluje svého Syna – netoliko tak, jako milují pozemští otcové, nýbrž jako miluje věčný Otec svého věčného Syna! Nyní chápu poněkud smysl onoho nepochopitelného, jako propast hlubokého ponížení. Chtěl mne raději vykoupiti než stvořiti světy nové! A kterak vytrvalý je ve své lásce! Miloval nás již za dnů Adamových. Na počátku již řekl: „Neupustím od tebe, ani se tě nevzdám.“ Nezavrhl nás v našich hříších, nikoho, ani mne. Vždy a vždy znova mne našel, až mne vykoupil svou Krví. Byl rozhodnut již dávno a vykázal mi místo ve svém svátém království, ačkoliv jsem

se tak tvrdošíjně vzpíral! A nyní, když mi projevil svou lásku věčnou, čeho že ode mne žádá? Ničeho jiného, než abych Jej také miloval, byť toliko svou nepatrnou měrou, jakou je schopen tvor ke své mu Tvůrci. – Oh, tajemství všech tajemství! Jak nevýslovně velká je láska věčného Otce k Synu, tak nepochopitelná jest láska božského Syna k nám lidem. Proč to, Pane můj? Cos našel dobrého na mně, ubohém hříšníku? Proč jsi na mne shlédl dlouhým hlubokým pohledem lásky? „Co je člověk, že si na něho vzpomínáš, co syn země, že jej navštěvuješ?“ Věnoval nekonečnou lásku svou tomuto bídnému tělu a mé slabé, vinné duši, jež mají život toliko z tvé milosti! Dokonej na mně, Pane, své dílo, a jako jsi mne miloval od počátku láskou věčnou, dej, abych i já Tebe miloval až do konce!

Převzato z librinostri.catholica.cz

KONKRETIZACE ABSTRAKTNÍ MANŽELKY

Setkávám se s mladými lidmi, kteří přemýšlejí o své životní cestě.

Často hledají opěrné body, a tak jim říkám, co o tom vím. Když jsem před asi 35 lety přemýšlel já, zda mě Bůh volá k manželství nebo kněžství, ptal jsem se různých lidí na jejich zkušenosti. Každý odpovídal trochu jinak. Jedním z lidí, na které jsem se tehdy obrátil, byl Mons. Josef Socha, v té době sekretář biskupa Karla Otčenáška. Byl spolužákem mé matky na kroměřížské konzervatoři a oba rodiče si ho velmi vážili. Při jedné studentské akci jsem tedy za ním zašel do sakristie hradecké katedrály. Náš rozhovor byl krátký, ale natolik důležitý, že si jeho obsah i po těch letech jasně pamatuji, ovšem samozřejmě ne doslovně. Položil jsem jednoduchou otázku: Jak se pozná, jaké má člověk povolání? „Povolání znamená, že tě Bůh tahá za límec z davu. Abys pro něho dělal něco speciálního, co jiní nedělají a ani dělat nemají.

Něco jenom a právě pro tebe,“ odpověděl mi kněz.

Myslím, že se může objevit rozhodující detail. Při jednom rozloučení s mou budoucí manželkou jsem tehdy poměrně jasně pocítil, že je mým životním úkolem, abych právě tuto dívku učinil šťastnou a pomohl jí dojít do nebe. Takže tahání za límec z davu – to ano, ale spíše k apoštolské práci v manželství než v kněžství. Edita Steinová, dnes svatá spolupatronka Evropy, říká, že začátek její osobní konverze byl ve frankfurtské katedrále, kam vešla a uviděla tam prostou ženu, jak se soustředěně modlí. Tehdy, v ten moment, pochopila, že vztah k Bohu je něco velmi osobního, k čemu právě ji Bůh vytahuje z davu. Pro Zélie a Ludvíka Martinovi, svatořečené manžely a rodiče sv. Terezie z Lisieux, bylo klíčové jejich první vzájemné setkání na ulici, kdy byli

plni obdivu jeden ke druhému, ačkoli šli po různých stranách ulice, ale Bůh jim v ten moment oběma – současně! – vnuknul přesvědčení, že právě proběhlo důležité setkání pro jejich další život.

Myslím, že povolání ke křesťanskému manželství nemůže být abstraktní ani být považováno za jisté, dokud není vztaženo ke konkrétní osobě. Přestože jde o přijetí celé osoby manžela, manželky, důležitou podstatou manželství je vytvoření jednoho těla. Bez těla, bez konkrétního manžela, manželky, se mi zdá povolání k manželství jen určitou domněnkou. Bez těla nelze manželskou lásku slíbit ani naplnit. Vytvořit jedno tělo znamená adoptovat si tělo své manželky, svého manžela, přijat to druhé tělo, tak odlišné od mého, za vlastní.

Něco podobného asi měl na mysli i apoštol Pavel, když napsal v 7. kapitole

Foto: Člověk a Víra

prvního listu do Korinta: Pokud jde o to, co jste psali: Je pro muže lépe, když žije bez ženy. Abyste se však uvarovali smilstva, ať každý má svou ženu a každá svého muže. Muž ať prokazuje ženě, čím je jí povinen, a podobně i žena muži. Žena nemá své tělo pro sebe, ale pro svého muže. Podobně však ani muž nemá své tělo pro sebe, ale pro svou ženu... Přál bych si totiž, aby všichni lidé byli jako já; ale každý má od Boha svůj vlastní dar, jeden tak, druhý jinak. Svobodným a vdovám pravím, že je pro ně lépe, když zůstanou tak jako já. Je-li jim zatěžko žít zdrženlivě, ať vstoupí v manželství, neboť je lepší žít v manželství než se trápit... Domnívám se, že vzhledem k tomu, co má přijít, je pro člověka nejlepší zůstat tak, jak je. Máš ženu? Nechtěj se s ní rozejít. Jsi bez ženy? Žádnou nehledej. Ale i když se oženíš, nezhřešíš. A vdá-li se dívka, nezhřeší. Dolehne však na ně tíseň tohoto času. Toho vás chci ušetřit... Já bych však chtěl, abyste neměli starostí. Svobodný se stará o věci Páně, jak by se líbil Bohu, ale ženatý se stará o světské věci, jak by se zalíbil ženě, a je rozpolcen. Žena bez manžela nebo svobodná dívka se stará o věci Páně, aby byla svatá tělem i duchem. Provdaná se stará o světské věci, jak by se zalíbila muži. To vám říkám, abych vám pomohl, ne abych vás uvedl do nesnází, ale abyste žili důstojně a věrně hluli k Pánu bez rozptylování. Domnívá-li se někdo, že jedná nečestně vůči své snou-

bence, která je už ve zralém věku, a že se patří, aby si ji vzal, ať udělá, co chce: nehřeší. Ať se vezmou. Ale kdo je v nitru pevný, nic ho nenutí, má v moci svou vlastní vůli a pevně se rozhodl, že se s ní neožení, jedná dobře. Takže kdo se ožení se svou snoubenkou, jedná dobře, ale kdo se neožení, udělá lépe...

Je zřejmé, že Bůh nám k našemu rozhodnutí dává svobodu. A přidává sílu své milosti, abychom své povolání naplnili, když jsme se nějak rozhodli. Jakmile dospějeme k rozhodnutí a začneme své povolání naplno rozvíjet, Bůh dává milost, klid a pokoj, který svět nemůže dát ani vzít. „Staň se knězem a sílu jím být dostaneš,“ řekl mi přítel kněz. Těžko si však představit kněze, který by jím byl pouze na základě síly vůle. A obdobně to platí i pro křesťanské manželství.

Je samozřejmě náročné prožít život bez konkrétní lidské lásky a tělesné lásky. Stejně tak je ovšem náročné prožít život s jedním konkrétním člověkem, s jeho konkrétním tělem, protože mládí odnese čas a romantika odezní, to je jisté. Osamělost zasvěceného života ovšem může být problém, pokud se člověk nemodlí. Obdobně vydržet s jedním člověkem celý život je ovšem také problematické, pokud se člověk nemodlí. Na každé životní cestě tak je to Bůh, kdo nás podpírá a ke komu voláme, když je osamělosti málo nebo mnoho.

Jak srdečně ses zasmál, když jsem ti poradil, abys svá mladá léta svěřil pod ochranu svatého Rafaela: aby tě dovedl, jako mladého Tobíáše, ke svatému manželství s hodnou, hezkou a bohatou dívkou – řekl jsem ti žertem.

Ale jak jsi pak zůstal zamyšlený, když jsem ti dal tuto další radu, aby ses svěřil také pod ochranu mladého apoštola Jana: to kdyby od tebe Pán žádal víc.

Josemaría Escrivá, Cesta, 360

Mons. Josef Socha tehdy také ještě pokračoval, asi takto: „Neumím říct, jak se povolání pozná obecně, ale vím, jak jsem to poznal já. Klečel jsem v kostele před svatostánkem a vytrvale a úpěnlivě prosil, aby mi Bůh poslal tu pravou ženu, kterou bych si měl vzít a po celý život milovat. Náhle jsem dostal vnuknutí a pochopil, že mi Bůh dává za manželku Církev. A stal jsem se knězem a nikdy jsem toho nelitoval, protože Bůh mi tu volbu potvrzuje skoro každý den.“

Je potřeba Boha prosit, abychom správně zaslechli a měli srdce ochotné a odvážné Boží hlas také poslechnout. Tak to posílám dál, protože Bůh ke každému z nás stále mluví.

Martin Kvapilík

Mgr. Ing. Martin Kvapilík FEng.
farnost sv. Mořice v Kroměříži

MNOHO SLZ I RADOSTÍ

Pomáhání druhým patří k nejobtížnějším disciplínám. Ale nejhezčím. Je to spravedlivé.

Zákon zachování hmoty i zákon zachování energie platí, obrazně viděno, i ve vztazích. Hodně (vy)dáváme. Jaký je denní pracovní chléb kolegů? Zápach. Nářek. Krev. Stolica. Zvratky. Permanentní potřeby pacientů. Ba i rozmary. Strach a výčitky svědomí. Smutek z jejich nezvedených dětí, z rozvrácených rodin. Manipulace s těžkými jedinci je, s trochou nadsázky, tréninkem vzpěračů. Být vždy k dispozici. Ve střehu. Ve dne. V noci. Proto pro nás tolik znamená úleva a vděk pacienta, děkovaný dopis rodiny, podpora dárců či přízeň okolí. Vaše málo je pro nás hodně. Naše dřina se tím stává snesitelnější a motivace do práce větší.

Dvacet let služby

Prachatický hospic sv. Jana N. Neumanna slaví v těchto dnech kulatiny. Dvacet let služby umírajícím, kdy malé třicetilůžkové zařízení doprovázelo na Věčnost téměř čtyři tisíce pacientů, kteří se svěřili jeho péči. Výraznou většinu tvořili onkologicky nemocní ve finální fázi nemoci. Při péči o ně jsme byli svědky řady nevšedností hmotných i duchovních. Doprovodili jsme na Druhý břeh života 103letého kmeta i krásnou dvaadvacetiletou dívku. Věnovali se bez rozdílu bezvěrcům i zbožným duším. Setkali se s lidmi prostými i vzdělanci či vědci velkého významu. Čelili bezohlednosti ataků hospitalizovaného bezdomovce, který na sestry neváhal vzít velký nůž, stejně přijímali i vděk ušlechtilých duší. To ve velké většině. Doprovodili kněze a řeholní sestry na konci jejich dní, ale i ty, kteří je dříve pronásledovali – estébáky či důstojníky Československé lidové armády. Plakali jsme s plačícími a radovali se s radujícími, prolili velké množství slz a zažili ještě větší množství radosti a úsměvů s těmi, kteří nám byli a jsou svěření.

Co je v životě nejdůležitější

Nahlížím-li na osudy pacientů, jež jsme dochovali, objevuji, co znamená skuteč-

Foto: autor

ný úspěch. Snad je to smíření, odpuštění, pokora, láska, vděčnost, urovnané rodinné vztahy a spatření dobra při ohlédnutí zpět. Ostatní nebývá důležité. Tak nějak poznávám život. Ten nespočívá v sebeobslužné soběstačnosti, vyvinuté muskulatuře, hebké pleti či bezvadné funkci našich svěřáčů. Jeho skutečná hodnota je ve schopnosti milovat a být milován, v umění dávat, ale i přijímat, v dobrotě srdce. Plody pak bývá ovoce v podobě vděčnosti, úsměvu, něhy, klidu, pokoje a smíření. Tedy to, co je v životě nejdůležitější. Zde můžeme zahlédnout pravé bohatství světa. Totiž, i kdybychom vyhráli ten největší jackpot ve sportce, můžeme si koupit nanejvýš dům – ale ne domov, přízeň – ale ne přátelství, zábavu – ale ne radost, lék – ale ne zdraví, knihu – ale ne moudrost, Bibli – ale ne víru, výhody – ale ne požehnání.

Hospic není budovou, není zaměstnáním, kam se chodí za rutinou či jen pro peníze. Hospic je myšlenkou lidskos-

ti přetvářenou ve skutečnost obětavou prací, nezištnou myslí a vroucím srdcem všech, kteří v něm nenápadně slouží nejslabším ze slabých. V hospici jsme za tento údel vděční.

Robert Huneš

PhDr. Mgr. Robert Huneš MBA
prezident Asociace poskytovatelů
hospicové paliativní péče a ředitel Hospice
sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích

SPOLUZAKLADATEL WIKIPEDIE: ZE SKEPTICKÉHO FILOZOFA KŘEŠŤANEM

Larry Sanger, jeden ze spoluzakladatelů Wikipedie, se narodil do křesťanské rodiny, ale během dospívání víru ztratil. Znovu ji našel takto...

Cesty lidí k víře bývají značně odlišné. Někdo ji má hladkou a bez větších otřesů, jiní to mají složitější. Do té druhé skupiny patří i obrácení Larryho Sangera, který to podrobně popsal na svém blogu.

Spoluzakladatel on-line encyklopedie Wikipedie

Larryho Sangera možná podle jména neznáte, ale když zmíníme on-line encyklopedii *Wikipedie*, určitě o ní bude vědět každý, kdo někdy na internetu hledal nějaké informace.

Kdysi jsme doma v knihovnách mívali rozsáhlé encyklopedické svazky, kde jsme si četli o různých jevech světa kolem nás. Nyní můžeme jednoduše zadat do vyhledávače klíčové slovo a *Wikipedie* nám rychle poskytne alespoň stručné vysvětlení. V roce 2001 ji založili Jimmy Wales a Larry Sanger. Druhý z nich je nejen programátor webových stránek, ale také filozof.

Při hledání odpovědí na obtížné otázky

Filozofie byla pro Larryho Sangera první a největší láskou. Právě skrze ni se v letech dospívání stal agnostikem a o několik desítek let později věřícím. Sanger se narodil do křesťanské rodiny, ale na začátku dospívání si začal klást složité otázky. Jednou z nich například bylo, jak jsou spojeni duch, duše a mysl nebo čím se mezi sebou liší. Naneštěstí se mu nepodařilo najít nikoho, kdo by mu to vysvětlil nebo s ním chtěl probírat hlubší filozofické otázky ohledně víry. Sanger si z toho vyvodil, že „v Boha věří jen dogmatičtí lidé, kteří postrádají zvědavost a nejsou schopni odpovídat na těžké otázky“ – a že mezi ně nepatří. Proto víru odmítl.

Po studiu filozofie ji několik let vy-

učoval na univerzitě. Během studia samozřejmě četl spoustu filozofické literatury. Píše, že se nikdy nepovažoval za skutečného ateistu, spíš za agnostika. „Neříkal jsem, že v Boží existenci věřím ani že v ni nevěřím“, vysvětluje. „Vždycky jsem byl ochoten vážně uvažovat o možnosti, že Bůh existuje. Oni [tj. ateisté] ne.“ Ve skutečnosti většinu argumentů, které předkládali otevření ateisté, vnímal jako nedostatečné a v jejich hrubosti a povrchnosti často jako vyložené „nechutné“.

Objevení teologie a Boha

K výraznému předělu v jeho odmítání víry došlo po dvou významných životních událostech: nejprve po jeho svatbě a pak po narození jeho prvního dítěte. Poprvé tehdy pocítil bezpodmínečnou lásku k druhému člověku, za kterého byl ochoten položit život. To znamenalo trhlínu v jeho nezávislém filozofickém systému. Otřásl jím, když si uvědomil, že se jeho myšlení začíná odchylovat od uvažování jeho agnostických a ateistických kolegů, které během svého studia následoval. Poté objevil teologii.

Ačkoli svým dětem četl Bibli, neměl k ní žádný zvláštní vztah. Byla to pro něho jenom kulturně významná kniha, o které by tedy děti měly vědět. Nakonec ale z různých důvodů dospěl k rozhodnutí, že chce celou Bibli prostudovat, pochopit ji, jako jí rozumí věřící, aniž chtěl sám uvěřit. Uvědomoval si, že k proniknutí do biblických textů potřebuje určité vedení, a proto si zvolil devadesátidenní studijní plán a začal používat nejruznější Bible a odborné příručky. Zjistil, že ve svatém textu a jeho výkladech je mnohem větší hloubka a obsah, než dříve připouštěl. „Pomaloučku mi docházelo, že se seznamuji s teologickou tradicí dlouhou dva tisíce let,“ píše. A pomalu začal

„mluvit s Bohem“, což byl první pokus o modlitbu od jeho dětství.

Obrácení

Začal na toto téma psát a publikovat eseje. Přesvědčily ho teologické argumenty, které byly konzistentní s jeho pohledem na svět. Velkou roli v tom samozřejmě hrála Boží milost, což si sám dobře uvědomuje. Larry Sanger na svém blogu uveřejnil delší pojednání nazvané *Jak se skeptický filozof stal křesťanem* (*How a Skeptical Philosopher Became a Christian*). (Pokud raději posloucháte, než čtete, na svém kanále YouTube předčítá své příspěvky nahlas.) Na konci vyznává svou víru v trojjediného Boha. Mimo jiné píše, že je „Bohu vděčný za to, že mě přijal do své rodiny a odpustil moje mnohé hříchy“. Dodává: „Děkuji [Bohu] za dar víry, kterou jsem si u sebe většinu svého života nedokázal představit.“

Píše také knihu o Bohu a o své cestě od nevíry k víře. Na svém blogu vysvětluje, že se ještě nepřipojil ke konkrétní církvi či denominaci, ale jeho cesta pokračuje. Modleme se, aby Bůh dál osvětloval jeho intelekt a posiloval ho ve víře, aby vytrval na cestě k plnosti pravdy v Kristu a jeho Církvi.

Tina Martinec Selan
Aleteia
Přeložila Alena Švecová

Tina Martinec Selan
píše pro Aleteia

Ó ZDROJI PRAVDY, DOBRA, VŠECH KRÁS

Duchovní základy Orla

V roce 1909 se oficiálně začala psát historie jednoho z našich nejstarších a nejdéle existujících spolků – českého katolického Orla.

Specifičnost této organizace spočívala v tom, že se jednalo o tělovýchovný spolek koncipovaný na konfesním základě. Orel se definoval jako křesťanská a slovanská tělovýchovná jednota, jejíž členství je určeno Čechům, Moravanům a Slezanům katolického vyznání. V samostatném Československu získal pak Orel zastoupení i mezi katolickými Slováky a Karpatorusy. S konfesní definicí Orla korespondovala i vazba na křesťanskosociální stranu (popř. další katolické politické strany) a Československou stranu lidovou, tedy reprezentanty politického katolicismu za monarchie a v samostatném československém státě. Tyto politické subjekty poskytovaly orlům prostor pro širokou angažovanost v sociální a politické oblasti.

V zakladatelském období vznikala ohniska organizace zvlášť v Čechách, na Moravě a ve Slezsku a v Dolních Rakousích. Skutečný rozvoj Orla na Slovensku a na Podkarpatské Rusi nastal až za první republiky. Jako zájmové hnutí s evidentním přesahem do sociální a politické

oblasti měl Orel přednostní význam na Moravě. První orelská jednota vznikla v roce 1909 v Líšni u Brna.

Encyklika *Rerum novarum* a tělocvičné spolky

Tělovýchovná organizace Orel přitom nevyrostla na zelené louce. Navazovala na různé předchozí zájmové spolky, jakými byly svatojosefské jednoty, spolky katolických tovaryšů, křesťanskosociální dělnické tělocvičné jednoty apod. Svatojosefské jednoty byly zakládány od roku 1891 v reakci na vydání sociální encykliky papeže Lva XIII. *Rerum novarum*. Mezi jejich přední úkoly se řadilo vzdělávání dělnictva, zakládání knihoven a čítáren, pořádání přednášek, vzdělávacích kurzů a kulturních podniků, stejně jako charitativní činnost. V prvotních dobách býval Orel často zastřešen svatojosefskými jednotami jako jejich tělocvičný odbor. Pozitivně doložitelná historie zakladatelského líšeňského Orla proto tedy sahá před rok 1909, konkrétně až do roku 1902, kdy zmíněná jedno-

Zakopaná národní hřivna. Tak by se dala nazvat dosud existující a v některých částech naší země stále velmi aktivní křesťanská sportovní organizace Orel. Nejde totiž jen o tělovýchovný spolek, ale o organizaci s hlubokou tradicí, v jejíchž základech nalezneme ideje formulované papežem Lvem XIII. O organizaci, jež českému národu dala hrdiny typu Gabčík, Kubiš, Valčík a Bublík. Podívejme se v tomto kontextu na naši současnost: po třiceti letech rétorického budování „občanské společnosti“ jsme na tom tak, že část českých dětí své dětství tráví odložena u tabletu a ta druhá stěží stihá všechny kroužky, které na ně rodiče v dobré víře navalili (a zaplatili). Přitom možnost dobrovolně a zdarma se organizovat, trénovat a mimoděk se i vzdělávat na přátelském a křesťanském základě máme na stříbrném podnose. Jen chtít. Autor tohoto úvodu si sype popel na hlavu jako první. V současnosti se modlou stalo kritérium „natři to všem!“, vsudypřítomné násilí a militarismus prostupuje společností do té míry, že už nás to ani neudivuje, a vzájemná neúcta a svár se pěstují na akademických pracovištích takřkajíc na vědecké bázi – skrze nejružnější *studies*. Nám se ale touto hřivnou nabízí zcela odlišná hodnotová tradice: ne boj všech proti všem, ale spolupráce k vyšším cílům, ne násilí, ale sebedisciplína. Makejme na sobě, ale proto, abychom lépe bojovali se „světem, hříchem a ďáblem“. Naše těla jsou Božím stvořením a na konci věků budou vzkříšena, takže pro větší slávu Boží – otužujme se. Ve zdravém těle zdravý Duch – ale jedině ten Svätý. V následujícím textu Stanislava Vejvara, jednoho z těch, kdo orelskou myšlenku v současnosti stále aktivně drží a rozvíjí, se seznámíme s duchovními základy Orla.

Gačík a Kubiš. Foto: archiv autora

Foto: © Vladimír Liška / ělověk a Víra

ta fungovala jako křesťanský tělocvičný odbor mající úzkou vazbu na moravskou křesťanskosociální stranu.

„Vše, co děláme, děláme pro slávu Boží“

Ačkoliv se Orel ohrazoval vůči *de facto* materialistickému přístupu k tělocviku – činil tak argumentem o nadřazenosti ducha nad tělem –, nemohl svou činností popřít vlastní sokolské kořeny romantického tělovýchovného ruchu 19. století (obdobně jako sokolové nemohli popřít inspiraci Jahnovým německým turnérským hnutím z počátku 19. století, jež tělocvik militarizovalo). Tím nemohl ignorovat ani fyzickou stránku věci, s tělocvikem nutně spojenou. Sokolové a po nich orlové také přejali hlavní turnérské zásady tělovýchovy: cvičení jako zdroj tělesné zdatnosti, branných schopností a národního uvědomění. Specifikum křesťanské tělovýchovy spočívalo v explicitním obohacení tělovýchovy o náboženský prvek: vše, co děláme, děláme pro slávu Boží. Cvičení začínáme modlitbou. Během her se k sobě chováme podle zásad desatera atd. Když v roce 1909 došlo k odklonu podstatné části katolíků od Sokola, mělo to za následek hledání vlastní cesty a potřebu vymezit se proti Tyršovu duchu. Orlové tak činili mimo jiné selektivním přístupem k tyršovským disciplínám, z nichž nepřijímali třeba

box jako násilí, při němž jsou sportovci ohroženi na svém zdraví. Obecně tělocvičné aktivity ohrožující fyzické i duševní zdraví byly zamítány s poukazem na extenzivní výklad příkázání nezabiješ, na něž se vztahují i skutky proti zdraví, poškozování zdraví svého i druhých lidí.

Smysl tělovýchovy v dějinách spásy

Ideálem křesťanské tělovýchovy, identifikované s fyzickou i duchovní podobou středověkého rytířství, bylo otužení a posílení jednotlivce pomocí tělesné výchovy tak, aby člověk byl silnější v přemáhání pokušení od světa, těla a ďábla a aby dokázal snáze přemáhat vlastní slabosti a neřesti.

Základním filozofickým východiskem byla teze, že sport není cíl, ale výhradně prostředek posvěcení člověka, jeho fyzického posílení i hodnotné zábavy. Viděno prizmatem křesťanského univerzalizmu má tělovýchova svoje přirozené místo ve stvořeném světě a zapadá i do nadpřirozeného Božího řádu, neboť člověka otužuje a činí ho tak silnějším k tomu, aby rádně zvládal náboženské povinnosti a vystříhal se všeho, co ohrožuje jeho věčnou spásu. Dobrý náboženský život, jehož návod je obecně dostupný v katolickém katechismu, může být pak korunován šťastnou smrtí a věčnou blažeností. Tímto prizmatem lze na-

hlížet smysl tělovýchovy v dějinách spásy. Křesťanská tělovýchova není tedy sport pro zábavu, pouhá kratochvíle, nýbrž je to fyzická aktivita, mající podporovat lidskou osobnost v dosažení jejího přirozeného i nadpřirozeného cíle. V hierarchii stvoření má tělovýchova své vyhrazené místo. Primární povinnost závisí v plnění náboženských závazků, svátostném životě atd. Zájmová činnost orlů byla vždy pouze služkou duchovního posvěcení člověka.

Tělo v křesťanství

V teoretických úvahách o roli těla a tělesnosti narážíme na dvojí antagonické pojetí: anticko–renesanční, jež se k tělu vztahuje kladně, a křesťanské, stojící vůči němu v opozici. Pokládám tuto tradovanou konstrukci za neudržitelnou. Je jí řečeno, že křesťanství tělo pokládá za špatnost, něco, co nás stahuje do bahna hříchu, a že je tedy třeba těšit se z jeho zániku a osvobození duše z těla. Skutečnost je taková, že tělo je podle křesťanského učení chrámem Ducha svatého, schránkou, ve které přebývá nesmrtelná duše. Je proto třeba tělo a život chránit, pro což je vymezeno i příkázání nezabiješ – které v praxi znamená i ochranu života. Tělo představuje v křesťanství hodnotu, souvisí s pojmem zmrtvýchvstání, jež se týká skutečných lidských těl, nikoliv jen duchovní existence duše. Výraznou pozici má také samotný středobod mše svaté: podstatné proměňování chleba v tělo a vína v krev Kristovu. I zde nacházíme tělo. Rovněž účta k fyzickým pozůstatkům má tělesný charakter (např. ostatky světců). Křesťanská vize tělovýchovy hlásala potřebu vděčnosti za zdravé tělo, jež je však zároveň pomíjivé v čase.

Tělocvik a učitelský úřad církve

V systému orelské tělovýchovy byli na všech úrovních zaangažováni katoličtí kněží. Ti ve funkcích vzdělavatelů vykonávali jednak duchovní službu v Orlu, která pojímala sloužení bohoslužeb a náboženskou výchovu, jednak mělo jejich působení charakter osvětových pracovníků. Z tohoto druhého hlediska byli povinni se kvalifikovaně vyslovovat k ideovým, politickým, a hlavně mravoučným problémům a proškoloval v těchto záleži-

tostech své členy. Vzdělavatelé také v duchu katolické nauky měli dohlížet na to, aby do orelské tělovýchovy nepronikaly naturalistické prvky moderního sportování, jako je jednostranný důraz na tělesnost, absence studu, oslavení tělesné síly jako hlavního účelu tělovýchovy. Cvičení žen a mužů ve všech věkových kategoriích probíhalo až na výjimky odděleně. Orel odmítal zejména zásadu, aby kompetitivní prvky tělovýchovy předčily důraz na povznesení všech ostatních složek lidské osobnosti. Tělovýchovu jako výhradní překonávání rekordů měli za samoučelnou, postrádající vyšší smysl pro všestranný rozvoj člověka a nerespektující nadpřirozené poslání duší.

S cílem vyvarovat se pronikání liberálních praktik do křesťansky regulované tělovýchovné činnosti se katoličtí organizátoři soustředili na kodifikování zásad křesťanské tělovýchovy v příručkách, kterými se členstvo závazně řídilo ve své spolkové praxi. Mnohá moderní sportovní odvětví, autonomní, nezávislá na náboženství a projektovaná výhradně jako zábava s převládajícím prvkem soutěživosti, často zcela ostenativně omezovala náboženské povinnosti členů a ignorovala křesťanskou morálku. Pro katolíky má však politika i rodinný život, stejně jako sport i práce být realizovány v rámci sociální nauky církve. Proto členství v jiné než katolické tělovýchovné organizaci bylo oficiálně pro katolíky usilující o tužení těla nepřípustné. Žádná oblast lidského pozemského konání není vyjmuta z učitelského úřadu církve, jež se pokládá za Bohem nadanou nejvyšší duchovní moc na zemi s úlohou kultovní, učitelskou i soudní. Každá jiná, zejména světská politická moc je podle těchto pravidel odvozena z moci Boží, ne naopak. A to i tehdy, jde-li o protináboženskou sekulární vládu. Nejvyšší duchovní moc ve světě reprezentuje viditelná osobní autorita Petrova nástupce. Rozhodnutí církevní autority ve věcech víry a mravů má univerzální platnost.

Orelský katechismus

Seznamujeme-li se s filozofií orelské tělovýchovy, nemůžeme v žádném případě odhlédnout od náboženských zásad. V porovnání s liberálním, nábožensky

Kladenská orelská stráž. Foto: archiv autora

indiferentním Sokolem nebo socialistickou Dělnickou tělocvičnou jednotou působí katolictví Orla kontrastně. Namnoze zesílený důraz na náboženskou stránku neznámá, že by Orel patřil mezi religiózní spolky. V tomto směru jej lze poměřovat maximálně se Sdružením katolické mládeže, nikoliv však s řady či kongregacemi. Orel byl organizací bytostně tělovýchovnou a kulturní, avšak zároveň integrálně katolickou. Ve stánkách a v každém aspektu své činnosti se hnutí viditelně identifikovalo s katolickou církví. Katolictví je hlavním ideovým a poznávacím znakem této tělocvičné organizace. Kvůli němu se věřící odloučili od Sokola a pro něj podstupovali spory s protivníky.

Právě důrazem na primární důležitost zjeveného náboženství se Orel lišil ode všech ostatních tělocvičných spolků. Ocituje na závěr část *Orelského katechismu*, který ve světle katolické sociální nauky a morálky idealisticky hovoří o několika trvalých úkolech Orla v české společnosti:

Náboženský úkol Orla.

2. *Národové a státy bez náboženství hynou [...]. Pravým náboženstvím je učení Syna Božího, Ježíše Krista. Církev katolická jest ustanovena Bohem za jeho hlasatelku a vykladatelku. Budoucnost čs. národa může být zajištěna jen na základě vírouky a mravouky církve katolické. Uče-*

ní Kristovo musí proniknout celý národ. Těto snaze po křesťanské obrodě národa Orel má dát mladistvou sílu a průbojnost. Úkolem jeho je vychovat katolíky činu, ducha nekompromisního a statečného.

Národní úkol Orla.

3. *[...] Úkolem Orla jest tedy vychovat národu občany zdravé, obětavé a snaživé ve svém povolání.*

Sociální úkol Orla.

4. *Jsmě všichni dětmi jednoho Boha a jeho stvořením. Jeden původ a jeden cíl pojí všechny lidi. Neznáme nenávisť ani národní, ani třídní, ani stavovské. Úkolem Čsl. Orla je vychovávat ke vzájemnému bratrskému soužití a vzájemné podpoře příslušníky všech stavů a všech tříd. V Orlu není rozdílu mezi bohatým a chudým, mezi studovaným a nestudovaným, mezi příslušníkem jednoho a druhého stavu. Všichni jsou bratry a sestrami navzájem.*

Stanislav Vejvar

PhDr. Stanislav Vejvar, Ph.D.
starosta Orelské župy Svatováclavské

„ZMĚNIT VŠECHNY SVĚTY“ – KRITICKÁ TEORIE Z POHLEDU KŘESŤANA

V nejnovější knize Carla R. Truemana s názvem *To Change All Worlds: Critical Theory From Marx to Marcuse* (Změnit všechny světy: Kritická teorie od Marxe po Marcuse) se autor zaměřuje na často diskutované, ale ne vždy dobře pochopené dějiny, základy a cíle kritické teorie. Trueman se přitom vyhýbá polemice a hyperbole; nesnaží se argumentovat, ale porozumět. Charles J. Chaput, OFM Cap., který knihu označuje za „povinnou četbu“, přirovnává Truemanovu práci k dílu C. S. Lewise a říká, že tato kniha „je brilantním průzkumem kritické teorie a jejího dopadu na ústřední otázku, které dnes jako společnost čelíme: Kdo a co je lidská bytost?“

Carl R. Trueman. Foto: Blarneytherinosaur / wikimedia

Stručně řečeno, co je to kritická teorie?

Carl R. Trueman: Je těžké na to odpovědět stručně, protože pojem „kritická teorie“ zahrnuje různé přístupy k analýze kultury. Některé z nich mají marxistický původ, například ty spojené s frankfurtskou školou, zatímco jiné vycházejí spíše z poststrukturalismu lidí typu Michel Foucault. Všechny však spojuje úsilí destabilizovat *status quo*, odhalit mocenské hry a manipulace, které se skrývají za morálkou, společenskými praktikami a sociologickými i politickými kategoriemi, na nichž tento řád závisí.

Na začátku své nové knihy tvrdíte, že význam kritické teorie spočívá v tom, že „zápasí s otázkou, co – pokud vůbec něco – znamená být člověkem...“ Jak se tedy kritická teorie zabývá základními antropologickými otázkami? A co v tomto přístupu chybí?

Trueman: Jedním z důležitých postřehů kritických teoretiků obecně je, že význam toho, co znamená být člověkem, se v čase a v různých kulturách proměňoval. Tento impuls pochází původně z přivlastnění si Hegelových myšlenek a z raných Marxo-

vých hegelovských spisů. U kritických teoretiků se tím pádem otázkou: „Co je člověk?“ mění na: „Kdo má prospěch z toho, že definuje ‚člověka‘ tímto způsobem?“ To je legitimní otázka, protože víme, že například normativní pojetí lidské přirozenosti jako bělošské bylo v minulosti využíváno k ospravedlnění otroctví založeného na rase. Problém spočívá v tom, že tento přístup zároveň předpokládá, že kategorie jako „lidská přirozenost“ lze redukovat na mocenské vztahy a manipulaci. To je v rozporu s křesťanským tvrzením o člověku jako bytosti stvořené k Božímu obrazu jako ontologické realitě.

Pokud se kritická teorie zabývá otázkami typu „Co je člověk?“, proč je dnes známá především jako neomarxistická forma politického radikalismu, wokeismu a obráceného rasismu?

Trueman: Jak jsem již zmínil, kritická teorie činí z antropologické otázky otázku neoddelitelně politickou. Projevuje se tedy ve všech oblastech moderního světa, kde jsou otázky manipulativního využívání společenských a kulturních kategorií

(rasa, pohlaví, sexualita atd.) důležité pro politický diskurz.

Zdá se, že frankfurtská škola se stala něčím téměř mytickým. Jaké jsou klíčové skutečnosti, zejména pokud jde o většinově privilegovaný a židovský původ jejích aktérů?

Trueman: Hlavní osobnosti rané frankfurtské školy, jako byli Max Horkheimer, Theodor Adorno a Herbert Marcuse, pocházely ze solidně zajištěného židovského prostředí. To má alespoň dvojí význam. Zaprvé, byli velmi vzdělaní a hluboce obeznámeni se západní filozofickou tradicí. Zadruhé, přesto byli v zemi, která se rychle řítila do noční můry nacismu, považováni za outsidersy. Byli tedy zároveň vnitřními i vnějšími pozorovateli. Proto se též zabývali otázkami, proč značná část německé dělnické třídy podporovala nacionalistické strany namísto komunistů, a jak a proč nejkulturnější národ na světě upadal do barbarství. Tato poslední otázka nebyla výhradním tématem marxismu; alegoricky se jí zabývá i Thomas Mann ve svém *Doktoru Faustovi*. Frankfurtská škola hledala odpovědi prostřednictvím osvojení si určitých prvků

Zleva doprava: Karl Marx, Herbert Marcuse, Georg Friedrich Wilhelm Hegel, Judith Butler a Theodor W. Adorno.
Foto: What We Need Now

z Hegela a Freuda, čímž chtěla dosáhnout revize marxistického projektu. Chtěli se soustředit primárně nikoli na ekonomický pohyb kapitálu, ale na pojetí lidského vědomí.

Zaměřili se tedy na analýzu toho, jak společnosti vytvářejí kulturní vědomí a manipulují jím. To mělo sloužit jako prostředek k pochopení, proč například dělnická třída proti vlastním ekonomickým zájmům svobodně volila Hitlera. Jedním ze známých prvků této teorie byl u Adornův a Horkheimerův pojem „kulturní průmysl“, kterým označovali různé systémy, jimiž společnost formuje způsob, jak lidé vnímají svět kolem sebe.

Jak píšete, frankfurtská škola „dokázala pronikavě formulovat otázky o lidské podstatě a má legitimní obavy z objektivizace osob, [ale] nenabízí přesvědčivé odpovědi na antropologické otázky, které sama klade.“ Jaké otázky tedy podle vás trefně pojmenovala? A kde podle vás chybně hledala odpovědi?

Trueman: Frankfurtská škola správně rozpoznala, jak moderní společnost má tendenci zacházet s lidmi jako s věcmi. Dělá to masivní byrokracie. Dělají to zaměstnavatelé, kteří své zaměstnance považují za zaměnitelné. Jemněji to dělá i etika a praxe sexuální revoluce, která

proměnila sex v sebestřednou rekreaci a sexuální partnery v pouhé nástroje osobního uspokojení. A komu z nás se líbí takové zacházení? Jsme stvořeni k tomu, abychom s ostatními zacházeli – a ostatní s námi – jako s jedinečnými osobami, jako se subjekty, ne objekty. V tomto směru sdílí frankfurtská škola stejné filozofické obavy, jaké najdeme u Kanta a jeho následovníků. Jako marxisté v tom vnímali vinu kapitalismu, ale z dnešního pohledu víme, že alternativy založené na marxismu byly v tomto ohledu ještě horší.

Skutečný problém, jak křesťané vědí, nespočívá nakonec v žádném kulturním či ekonomickém systému, ale v lidském srdci. Jako padlé bytosti máme nevyhnutelnou tendenci zacházet s ostatními jako s věcmi, které existují pro naše vlastní pohodlí. Odpovědí na to není ekonomická či politická revoluce, ale Kristus a jeho milost.

Velká část vaší knihy samozřejmě vysvětluje, jak jsme se dostali tam, kde jsme dnes v roce 2025. Můžete stručně shrnout některé klíčové cesty nebo vývojové linie této filozofické a politické cesty?

Trueman: Naše moderní situace má složitou genealogii, ale existuje několik klíčových otázek, které jsou jádrem

všeho: zaprvé, jde o přesun k tomu, že vnitřní pocity jsou považovány za určující pro to, kým jako lidé jsme. To začíná už v pozdním středověku a zrychluje se s osobnostmi jako Descartes a Rousseau v následujících staletích. Zadruhé, jakmile je lidská přirozenost psychologizována, přesouvá se politika od ekonomických otázek k otázkám psychologickým. Raná frankfurtská škola představuje v tomto směru přechodné hnutí – stále sice věrná základní marxistické myšlence, že problémem je ekonomický kapitalismus, ale už pomalu přesouvá pozornost ke kritice kulturních schémat myšlení.

Dnes je kritická teorie z velké části odtržena od „staromarxistických“ úvah o ekonomických třídách. Dodal bych také, že zásadní roli v tomto směru sehrál zrod kulturního hrdiny v podobě rebela či narušitele v 19. století – z neustálého ikonoklasmu, nikoli z předávání tradice, učinil posláním naší kulturní elity – tedy umělců, pedagogů, politiků atd. Velice to souzní se světem definovaným technologickými inovacemi. Ideologie kultury a étos technologického světa tak tvoří symbiózu, která vytváří svět permanentní proměnlivosti.

Jak jste podrobně rozebral ve svých předchozích pracích, sexuální revoluce se v jádru dotýká toho, co znamená být člověkem. Jak kritická teorie ovlivnila sexuální revoluci v minulosti? A jak v tomto směru pokračuje dnes?

Trueman: Frankfurtská škola si ve svých počátcích osvojila Freudův postřeh, že sexuální kódy jsou pro společnost konstitutivní, a poté tento postřeh marxistickým způsobem historizovala, když tvrdila, že konkrétní sexuální kódy podporují konkrétní formy společnosti a konkrétní formy útlaku, na nichž tyto společnosti závisely. To otevřelo cestu k tomu, aby se sexuální kódy staly středobodem politiky: chcete-li svrhnout kapitalismus, musíte rozbít sexuální kódy (monogamní, heterosexuální manželství jako základ nukleární rodiny), na nichž kapitalismus závisel. Ekonomický podklad této teze může být dnes opuštěn, ale myšlenka, že sexuální kódy jsou utlačující a je třeba je

zničit, zůstala stálíci moderní politiky.

Jednou z mnoha silných stránek vaší knihy je, že berete vážně obavy, rétoriku i kritiku filozofů a teoretiků, které analyzujete. Můžete přiblížit svůj přístup a cíle? Jaké chyby mohou křesťané udělat, pokud přistupují ke kritické teorii odmítavě nebo jen polemicky?

Trueman: Především jsem historik idejí, a proto je mým hlavním úkolem v případě jakýchkoli textů, myšlenek nebo myslitelů vysvětlit je v jejich historickém kontextu. To je pro mě možná ta nejzajímavější část práce: dokážu tyto myslitele vysvětlit způsobem, který by sami považovali za férový a vyvážený? Zadrhuje, vzácně se stane, že by nějaký myslitel nebo myšlenka byli úplně mimo ve všech ohledech. V knize používám analogii se starověkými herezemi.

Arius měl například nauku o Bohu, která byla neslučitelná s biblickým učním. Přesto však položil důležitou otáz-

ku: Jaký je vztah mezi Otcem a Synem? K dosažení správné odpovědi na tuto otázku je třeba pochopit, proč je otázka důležitá – a proč jeho vlastní odpověď byla chybná. U kritické teorie je to podobné – nejlepší přístup k ní je ten, když křesťané uznávají, že kladé dobré otázky, které si žádají pečlivé odpovědi, a zároveň poskytuje odpovědi, jejichž slabiny nám pomáhají najít odpovědi lepší. Útočit na kritickou teorii (nebo ji přijímat), aniž bychom jí řádně porozuměli, je katastrofální z mnoha důvodů – nejzjevněji proto, že takový chybný přístup nás připravuje o možnost nabídnout lepší alternativu.

V závěru knihy se zamýšlíte nad tím, co křesťané musí udělat při vyvracení kritické teorie. Jaké klíčové body zmiňujete?

Trueman: Čtete zdroje v kontextu. Pochopit, co text znamená nebo dělá ve svém kontextu, je nezbytným předpokladem k jeho kritice. Uznat oprávněnost

otázek, které kladé, ale nenechat se tím zastrašit. Pokud jde o základní otázky typu: „Co znamená být člověkem?“ a „Jak by se lidé měli navzájem chovat?“ a „Proč tak často selhávají?“ nabízí křesťanství lepší odpovědi. Ukázat oprávněnost otázek kritické teorie musí jít ruku v ruce s odhalením nedostatečnosti jejich návrhů – a nabídnutím lepších alternativ.

*Interview vedl Carl E. Olson
What We Need Now
Přeložil Jan Šindelka*

Carl E. Olson
spisovatel a redaktor Catholic World
Report a Ignatius Insight

Znovu zakusit Desatero přikázání

Nesesmilníš – 6. přikázání, Formační rekolekce Školy modlitby
7. – 9. 11. 2025

V katolické Církvi probíhá Jubilejní rok 2025, ve kterém budeme moci významně přispět k obnovení atmosféry naděje a důvěry jako znamení obnoveného a naléhavého znovuzrození. Ježíš říká, že každý, kdo se na ženu dívá se žádostivostí, už s ní v srdci smilnil (Mt 5,28). Je 6. přikázání jen o sexu nebo jde ještě hlouběji? Nad tím se zamyslíme. Kromě promluv na téma 6. přikázání desatera zažijeme společné bohoslužby, ponoříme se do adorace NSO, růžence a Písma, účastníme se modlitby breviáře a korunky Božího milosrdenství, zpytování svědomí, ale také strávíme příjemné chvíle při přípravě pokrmů, stolování a večerním posezení. Je možné přespat nebo dojíždět. Je možné se účastnit celého programu nebo jen jeho části. Příspěvek pro přespávající je 2000 Kč/rekolekci a pro dojíždějící 1000 Kč/rekolekce.

mounthosin.cz/akce

mh MOUNT HOSÍN

**HOSÍNSKÁ ŠKOLA MODLITBY
ZNOVU ZAKUSIT MODLITBU
KAŽDÝ MĚSÍC JINAK**

Informace a přihlášky na www.mounthosin.cz/akce

DUCHOVNÍ OBNOVY VEDE
P. Tomas van Zavrel

DUHA NAD REICHSTAGEM, TŘI TATÍNCI A TICHŮ V KOSTELE

V Německu by předseda biskupské konference rád viděl viset duhovou vlajku na budově parlamentu. Asi proto, že se kříž už do nové identity Evropy moc nehodí. A když se kříž nevejde, vždycky se hodí duha – prý symbol naděje. Ovšem v Písmu byla duha znamením Boží smlouvy s Noemem, ne reklamní vlajkou pro pomatené průvody zvláštní pýchy.

Liberální biskup Georg Bätzing se těší na duhu nad Říšským sněmem, ale v Kanadě jsou už dál. Kanadský soud posvětil adopci malé (tříleté) holčičky třemi homosexuálními muži. Tři králové z Východu přinesli zlato, kadidlo a myrhu – tři „králové“ ze Západu ukradli dítě. Lidské právo na egoisticky pojaté rodičovství tu definitivně přebilo právo dítěte na matku a otce, na ochranu státu, je-li opuštěné, na lidská práva nejvyšší kategorie.

V českém bulváru zase čteme, že mladé ženy už nechtějí brát antikoncepci – a prý je to kvůli „homonofobii“. Čili jestli vám vadí, že vám pilulka rozhodí cyklus, náladu i vztah, jste prý patologicky fobičtí a měli byste s tím něco udělat. Moderní medicína sice kdysi zachraňovala děti (stačí připomenout Virginii Apgar, která sama bezdětná, zachránila tisíce novorozenců svým novorozeneckým testem), dnes je ale cílem zbavit se těch, co by mohli přijít na svět.

Bůh je větší než všechny soudy, bruselští cenzoři i hormonální průmysl. Jeho láska se ukazuje i v těch nejtemnějších chvílích. Jak připomněl příběh paní Kirk, která po vraždě manžela stála na pódiu a s úsměvem odpustila vrahovi, protože to udělal i Kristus. V bolesti poznala, že „odpovědi na nenávist není nenávist, ale láska“. V jejích slovech zaznělo, co naše

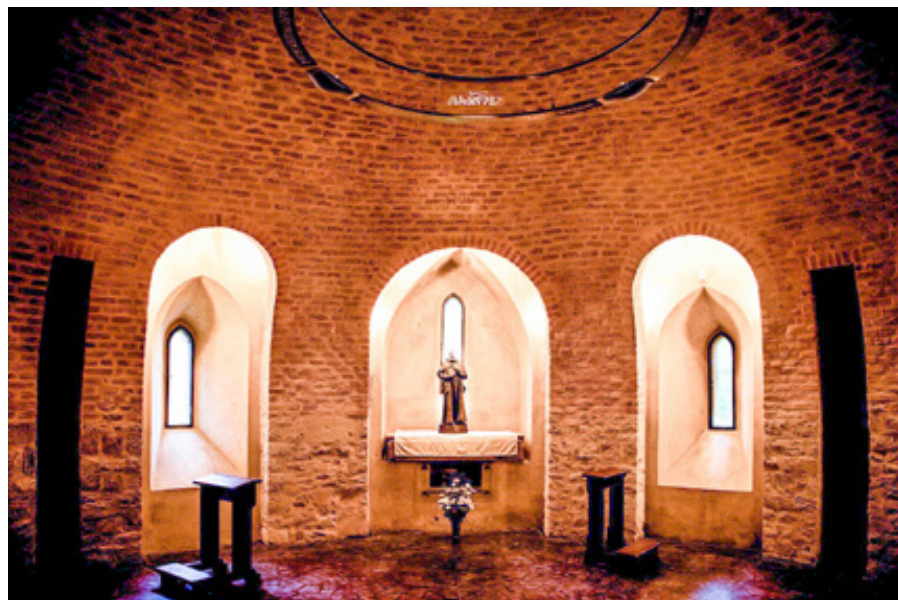

Foto: © Vladimír Bimka / Člověk a Věra

civilizace zoufale potřebuje: manželství jako povolání, rodinu jako svatyni, víru jako záchranu.

Zní to prostě. Ale zkuste to žít v Evropě, kde vám za politicky nekorektní vtip smažou účet a za kritiku migrace zakážou platformu. Právě přijatý digitální zákon o službách (DSA) nám slibuje ochranu demokracie – v praxi ale znamená, že cenzorní algoritmus pohrbí váš příspěvek dřív, než stačí nasbírat pár lajků. Svoboda slova se tak smrškla na svobodu přikyvovat. Nemluvě o tom, že vám nalepí známku např. oblíbeného proruského aktivisty nebo(li) dezoláta vlastně za nic. To se prostě takzvaně nosí.

Ale nechme mluvit též jiný hlas – hlas zpovědnice. „Delete“ na hříchy je tu k dispozici zdarma a bez algoritmu. Stačí kajícíně vše odevzdat Bohu. Zpověď je největší reset, který křesťanská Evropa

zná. Tam, kde se rozpadá rodina, tam, kde se děti stávají experimentem gen-derové laboratoře, a kde se pravda maže pod záminkou „nenávisti“, tam Bůh stále šeptá: „Vše je v mých rukou, vím o Tobě a o všech i o všem. Neboj se.“

Pravda nakonec zvítězí. Ne proto, že by to Brusel dovolil, ale proto, že Kristus už zvítězil. Možná si liberální biskupové vyvěsí duhu nad Reichstagem a možná kanadské soudy rozdají dětem tři tatínky. Ale nad Božím trůnem stále svítí jiná duha: znamení smlouvy, že svět nebude zničen, dokud budeme umět padnout na kolena, zpovídat se, být solí a světlem a nebát se vždy znovu začít.

Má smysl říkat s prorokem: „Zde jsem, Pane, pošli mě.“

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctidenník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.

Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; prof. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.

Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, http://rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010

Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.